

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

**Матеріали
II Міжнародної науково-практичної
конференції
“ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ
УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ В УМОВАХ
ЦИФРОВІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ”**

10 жовтня 2024 р.

Київ
2024

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова оргкомітету:

Гончаренко Михайло Федорович – віцепрезидент Міжрегіональної Академії управління персоналом, д-р екон. наук, проф.

Заступники голови:

Семенець-Орлова Інна Андріївна – директор Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р наук з держ. упр., проф.;

Каліна Ірина Іванівна – заступник директора Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р екон. наук, проф.

Члени оргкомітету:

Дачій Олександр Іванович – завідувач кафедри маркетингу ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Братусь Анна Анатоліївна – завідувач кафедри економіки та управління бізнесом ННІУЕБ, д-р екон. наук, доц.;

Дмитренко Геннадій Анатолійович – завідувач кафедри управління персоналом та економіки праці ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Скиба Ганна Іванівна – завідувач кафедри обліку і оподаткування Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу, канд. екон. наук, доц.;

Кришталь Галина Олександрівна – завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Кривоберець Марина Миколаївна – завідувач кафедри організації туристичної діяльності ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.;

Мазур Юлія Володимирівна – декан ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 11 від 30.10.24)*

II Міжнародна науково-практична конференція “Інноваційні методи управління економікою в умовах цифровізації бізнесу”: зб. матеріалів конференції (м. Київ, 10 жовтня 2024 р.) / ред. кол.: І. А.Семенець-Орлова (гол. ред.), І. І.Каліна (заст. гол. ред.), Ю. В. Мазур (упоряд. і відп. ред.) та ін. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2024. 594 с.

ISBN 978-617-02-0406-6 (електронне видання)

Для науковців, представників бізнесу та здобувачів вищої освіти.

Тексти тез надано в авторській редакції. Автори несуть повну відповідальність за зміст публікацій, а також добір, точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей.

Жабровець Віталій Леонідович, Головач Наталія Василівна Сучасні підходи до управління розвитком персоналу організацій в умовах цифровізації	187
Жук Інна Іванівна Фінанси в цифровій економіці: адміністрування, управління та кібербезпека	190
Загородній Дмитро Ігорович Інноваційні підходи до економічної та маркетингової діяльності в умовах цифрової трансформації	193
Залізнюк Вікторія Петрівна “Ідеальний шторм” в антикризовому управлінні	196
Згалат-Лозинська Любов Олександрівна Цифрова трансформація як рушійна сила соціально-економічного розвитку: міжнародний досвід та українські реалії	198
Зеленін Юрій Миколайович Розвиток інституційних підходів в металургії з урахуванням доступу до якісних ресурсів	201
Земляна Наталія Олександрівна Віртуальна реальність (VR) та доповнена реальність (AR) у розвитку туристичних продуктів	203
Ігнатушенко Олександра Сергіївна Цифрові технології в аграрному секторі України: перспективи та виклики	206
Ільїна Оксана Анатоліївна Економічні відносини в умовах цифровізації	209
Іоргачова Марія Іванівна Інноваційні підходи у мерчандайзингу в умовах цифровізації бізнесу	210
Калієва Юлія Максимівна Інструменти підтримки та стимулювання розвитку туристичної галузі України в умовах війни	213
Калінін Андрій Миколайович Використання Big Data в українській економіці: можливості та перспективи розвитку	215
Карбовська Любов Олександрівна, Железняк Катерина Леонідівна Інноваційні маркетингові стратегії та тактики просування кормів для домашніх тварин	219
Карпенко Олег Олександрович, П'янкова Оксана Василівна Вплив валютного курсу на конкурентоспроможність підприємств у ЗЕД	222

Література

1. International tourism consolidates strong recovery amidst growing challenges. 2022. URL: <https://www.unwto.org/taxonomy/term/347>
2. Відновлення туристичних потоків: у 2021 до України приїхало понад 3 млн іноземців. URL: <https://mtu.gov.ua/news/33238.html>
3. Guénette J-D., Kenworthy P. and Wheeler C. Implications of the War in Ukraine for the Global Economy. 2022. URL: https://thedocs.worldbank.org/en/doc/5d903e848db1d1b83e_0ec8f744e55570-0350012021/related/Implications-of-the-War-in-Ukraine-for-the-GlobalEconomy.pdf
4. The Impact of the War in Ukraine on Global Trade and Investment. Edited by Michele Ruta. 2022. URL: <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/37359>
5. Постанова КМУ №326 від 20.03.2022 “Про затвердження Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації”. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/326-2022-%D0%BF#n10>
6. Звіт про прямі збитки інфраструктури, непрямі втрати економіки від руйнувань внаслідок військової агресії росії проти України, та попередня оцінка потреб України у фінансуванні відновлення. 2022. URL: <https://kse.ua/ua/russia-will-pay/>

КАЛІНІН Андрій Миколайович

*канд. пед. наук, доцент, завідувач кафедри економіки та управління персоналом
Центральноукраїнського інституту МАУП
<https://orcid.org/0000-0002-1081-7861>*

ВИКОРИСТАННЯ BIG DATA В УКРАЇНСЬКІЙ ЕКОНОМІЦІ: МОЖЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

У сучасному світі цифровізації економіки обробка великих даних (Big Data) стала невід’ємною частиною бізнес-стратегій і управлінських процесів. Обсяг інформації, що генерується щодня, постійно зростає, створюючи як нові можливості, так і виклики для підприємств і державних установ.

Big Data дозволяє здійснювати аналіз на основі величезних обсягів структурованих і неструктурованих даних, що надходять з різних джерел, таких як соціальні мережі, датчики IoT, мобільні пристрої та інші канали. Це дозволяє підприємствам отримувати більш цінну та детальну інформацію, які не були б можливими за умов використання традиційних методів аналізу даних. Використання Big Data підвищує точність прогнозування майбутніх тенденцій, дозволяючи більш ефективно планувати діяльність і реагувати на зміни в ринку [1].

Завдяки швидкості обробки даних і використанню передових алгоритмів машинного навчання та штучного інтелекту, Big Data також сприяє більш точному прийняттю рішень у режимі реального часу. Це, у свою чергу, до-

помагає не лише покращити продуктивність бізнесу, але й підвищити конкурентоспроможність на ринку. Оптимізація бізнес-процесів за допомогою аналізу великих даних дозволяє виявляти неефективності та вузькі місця, підвищуючи операційну ефективність і знижуючи витрати.

Дослідження Світового банку показують, що ефективне використання Big Data дозволяє державам більш оперативно та точно реагувати на різноманітні макроекономічні виклики [2]. Це стосується як енергетичних криз і демографічних змін, так і глобальних кліматичних змін, пандемій, таких як COVID-19, а також збройних конфліктів та ін. Завдяки аналізу великих масивів даних уряди можуть краще прогнозувати наслідки криз, оптимізувати використання ресурсів та розробляти стратегії, спрямовані на стабілізацію економіки та підтримку населення.

Big Data в інформаційних технологіях — це комплекс методів і засобів для обробки великих обсягів як структурованих, так і неструктурованих даних різних типів, з метою їх аналізу та використання для підтримки процесів прийняття рішень. Основні характеристики Big Data включають: обсяг (volume): великі фізичні обсяги даних, які потребують ефективної обробки; швидкість (velocity): стрімке зростання даних, що вимагає їх швидкої обробки та отримання результатів у реальному часі; різноманіття (variety): здатність одночасно обробляти різні типи даних — структуровані, напівструктуровані та неструктуровані; вартість (veracity): економічний ефект, який технологія Big Data може забезпечити користувачам, завдяки підвищенню ефективності прийняття рішень; достовірність (value): якість зібраних даних, яка може значно варіюватися, але є критично важливою для отримання надійних результатів [3].

Дослідники Массачусетського технологічного інституту (2023) відзначають, що Big Data не лише сприяє розвитку бізнесу, а й покращує державне управління за рахунок глибшого аналізу соціально-економічних процесів [4]. Вони також підкреслюють, що впровадження Big Data у державних установах дозволяє оптимізувати бюджетне планування та покращити економічну політику.

Міжнародний досвід використання Big Data демонструє величезний потенціал для різних галузей економіки, що дозволяє компаніям підвищувати ефективність, точність у прийнятті рішень і покращувати клієнтський досвід.

Зарубіжна практика використання великих даних також активно застосовується у сфері публічного адміністрування [5]. Вона дозволяє урядам і державним установам підвищувати ефективність надання послуг, робити точніші прогнози щодо соціальних та економічних тенденцій, а також покращувати управління ресурсами. Використання Big Data в управлінні державою сприяє підвищенню прозорості, боротьбі з корупцією та покращенню комунікацій з громадянами через створення більш зручних і доступних цифрових платформ. У результаті, це веде до зростання довіри населення до державних інституцій та покращення якості життя громадян.

В Україні Big Data поступово стає важливим інструментом для підвищення ефективності у різних галузях економіки та державного управління, зокрема:

1. *Аграрний сектор.* Компанії, такі як AgriLab і Kernel, активно використовують технології Big Data для моніторингу стану ґрунтів, прогнозування врожайності, оптимізації витрат на добрива та засоби захисту рослин. Дані з супутників, дронів та метеорологічних станцій збираються, аналізуються і використовуються для точного землеробства.

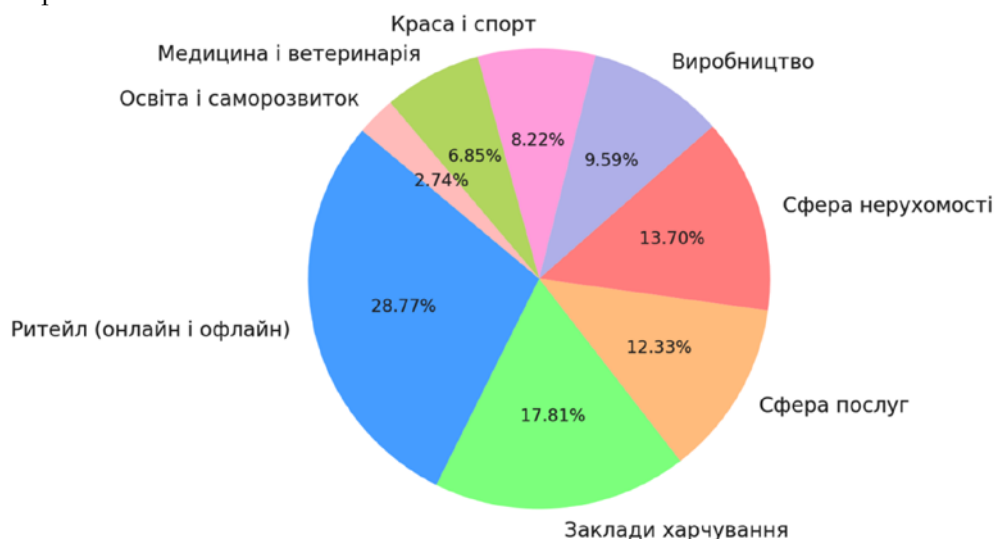
2. *Банківська сфера.* Впровадження Big Data у банках, таких як Приват-Банк, Ощадбанк, Sense bank та ін., дозволяє здійснювати аналітику клієнтської поведінки, виявляти шахрайські операції та покращувати персоналізовані банківські пропозиції. Використовуючи великі дані, банки також покращують кредитну політику та ризик-менеджмент.

3. *Електронна комерція.* Онлайн-платформи, такі як Rozetka та Prom.ua, використовують Big Data для аналізу покупців, персоналізації маркетингових кампаній, оптимізації ланцюгів постачання та підвищення ефективності реклами. Це дозволяє компаніям краще розуміти потреби клієнтів і прогнозувати попит на товари.

4. *Транспорт і логістика.* Інтернет-сервіс пошуку маршрутів громадського транспорту України “EasyWay” використовує великі дані для покращення маршрутів і планування графіків. Крім того, компанії з логістики, такі як Нова Пошта, використовують Big Data для оптимізації маршрутів доставки та управління складськими операціями.

5. *Державне управління.* В Україні запущено проєкт “Дія”, який інтегрує дані з різних державних реєстрів. Big Data використовується для покращення надання адміністративних послуг, аналізу демографічних даних та підвищення ефективності державних процесів.

Зазначені приклади демонструють, як Big Data поступово стає важливим інструментом для підвищення ефективності у різних галузях економіки України.

Розподіл запитів в інструментах Big Data серед галузей українського бізнесу

Джерело: побудовано на основі [6]

На рисунку розглянуто наступний розподіл запитів в інструментах Big Data серед галузей українського бізнесу у 2023 році.

Наведені показники відображають декілька важливих тенденцій на ринку. У ритейлі традиційно високий попит на Big Data-рішення, зокрема для таргетованої комунікації, становить 28,77 % і продовжує стабільно зростати. Крім того, помітне підвищення інтересу до аналітичних продуктів у цій сфері. Сфера послуг також активно впроваджує аналітику, займаючи 12,33 % ринку. Особливої уваги заслуговує зростання попиту на Big Data-рішення серед виробників (9,59 %), зокрема тих, хто самостійно будує канали збуту своєї продукції. Запити на аналітику та таргетовані SMS-повідомлення зростають і серед аптек (6,85 %). У сфері освіти та саморозвитку також прогнозується збільшення попиту на послуги з дослідження власної аудиторії та пошуку схожих клієнтів. Крім того, спостерігається тенденція до зростання запитів на пошук кадрів для виробничих професій.

Таким чином, Big Data відіграє ключову роль у сучасному управлінні економікою. Її застосування сприяє підвищенню продуктивності, оптимізації бізнес-процесів та ефективному прийняттю управлінських рішень. Завдяки глибокому аналізу даних, компанії можуть краще прогнозувати ринкові тенденції, керувати ризиками та вдосконалювати свої стратегії на основі реальних даних. Українські підприємства продовжують активне використання цієї технології, але досвід провідних країн демонструє значний потенціал для економічного зростання та розвитку. Впровадження Big Data в Україні може значно сприяти підвищенню конкурентоспроможності бізнесу на світовій арені, створюючи нові можливості для інновацій, більш глибокого аналізу ринку та покращення ефективності управлінських процесів. З часом, подальша інтеграція технологій аналізу великих даних допоможе українським компаніям покращити свої позиції та адаптуватися до викликів глобальної цифрової економіки.

Література

1. Братусь Г. А., Домрачов А. П. Вплив цифровізації бізнес-процесів підприємств на розвиток економіки України. Міжнародна наук.-практ. конф. "Інноваційні методи управління економікою в умовах цифровізації бізнесу": зб. матеріалів конференції (м. Київ, 10 жовтня 2023 р.) / ред. кол.: І. А. Семенець-Орлова (гол. ред.), І. І. Каліна (заст. гол. ред.), Ю. В. Мазур (упоряд. і відп. ред.) та ін. К.: МАУП, 2023. С. 44–47. URL: https://library.maup.com.ua/Naukovi_vydannya/Konf_Innov_metody_upravlinnya.pdf
2. World Bank. (2022). The Use of Big Data in Public Administration. *World economic journal*. Vol. 4. P. 12-20.
3. Hiba, Jasim & Hadi, Hiba & Hameed Shnain, Ammar & Hadishaheed, Sarah & Haji, Azizahbt. (2015). Big Data and five V's characteristics. *International Journal of Advances in Electronics and Computer Science*. Vol. 2, Is.1. P. 16–23. URL: https://www.researchgate.net/publication/332230305_BIG_DATA_AND_FIVE_VS_CHARACTERISTICS
4. Massachusetts Institute of Technology (2023). *Big Data and Economic Management. Journal of Economic Research*. Vol. 34(5). P. 120–135.

5. Яковлев Р. В., Ищенко Ю. В. (2020). Потенціал використання великих даних в публічному адмініструванні. *Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління*. № 5 (11). С. 195–213. URL: [https://doi.org/10.32689/2617-9660-2020-5\(11\)-195-213](https://doi.org/10.32689/2617-9660-2020-5(11)-195-213)
6. Американська торговельна палата в Україні (2024). Які галузі українського бізнесу мають найбільшу потребу в Big Data: тренди від Київстар. URL: <https://chamber.ua/ua/news/yaki-haluzi-ukrainskoho-biznesu-maiut-naybilshu-potrebu-v-big-data-trendy-vid-kyivstar/>

КАРБОВСЬКА Любов Олександрівна

*канд. екон. наук, доцент, професор кафедри маркетингу
Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу
Міжрегіональної Академії управління персоналом*

ЖЕЛЕЗНЯК Катерина Леонідівна

*канд. екон. наук, доцент кафедри менеджменту
ДВНЗ “Національний транспортний університет”*

ІННОВАЦІЙНІ МАРКЕТИНГОВІ СТРАТЕГІЇ ТА ТАКТИКИ ПРОСУВАННЯ КОРМІВ ДЛЯ ДОМАШНІХ ТВАРИН

Інноваційний маркетинг — це творче мислення та унікальне поєднання традиційних і цифрових методів маркетингу та просування оригінальних і передових продуктів або послуг.

Інноваційний маркетинг використовує дані про поведінку клієнтів, взаємодію та відгуки, щоб визначити найкращий бренд, упаковку, рекламу та цільові ринки для певного товару. Застосування інноваційних маркетингових стратегій є ключовим для збереження конкурентоспроможності, особливо в умовах обмеженості ресурсів. Інновації в кормах для домашніх тварин не завжди означають нові продукти; іноді це нові служби доставки та нові дослідження існуючих інгредієнтів.

Відомі чотири типи маркетингових інновацій: радикальні інновації, інкрементні інновації, руйнівні інновації та архітектурні інновації.

1. Радикальні інновації істотно змінюють бренд, продукт, послугу або ринок, зазвичай, шляхом створення нової технології. Для того, щоб вважатися радикальним, цей тип інноваційного маркетингу повинен змінити ставлення споживачів до бренду, товару чи процесу [3].

Що чекає в майбутньому в області інноваційних органічних кормів для домашніх тварин?

М'ясо, вирощене в лабораторії незабаром може стати реалістичним варіантом для власників домашніх тварин, які піклуються про навколишнє се-